

2ο Αγροτικό Συνέδριο Ναυτεμπορικής
Καλλιεργώντας την Ανάπτυξη ή «Αγρανάπαυση»;

Τετάρτη 5 Απριλίου 2017 Divani Caravel Hotel

2ο Αγροτικό Συνέδριο Ναυτεμπορικής

Καλλιεργώντας την Ανάπτυξη ή «Αγρανάπαυση»;

Τετάρτη 5 Απριλίου 2017
Divani Caravel Hotel, Αθήνα

Ομιλία της Τομεάρχου Αγροτικής Ανάπτυξης & Τροφίμων της ΝΔ
και Βουλευτού Σερρών
ΦΩΤΕΙΝΗΣ ΑΡΑΜΠΑΤΖΗ

Κυρίες και Κύριοι,

Είναι μεγάλη μου χαρά να βρίσκομαι σήμερα μαζί σας, στο 2ο Αγροτικό Συνέδριο, που διοργανώνει η Ναυτεμπορική, προκειμένου να παρουσιάσω τις θέσεις της Νέας Δημοκρατίας για τον Αγροτικό Τομέα.

Αναφέρεται συχνά ότι η Αγροτική Οικονομία αποτελεί έναν από τους τρεις βασικούς πυλώνες της Εθνικής μας Οικονομίας μαζί με τη Ναυτιλία και τον Τουρισμό. Ωστόσο η καταγεγραμμένη συμβολή της δεν ανταποκρίνεται στη δυναμική της. Σε κάθε περίπτωση βέβαια, αντιστέκεται. Καθώς, παρά τη σημαντική συρρίκνωσή της τη δεκαετία 1995-2005, κατάφερε οριακά να ανακάμψει κατά τη διάρκεια της κρίσης κατά 1 ποσοστιαία μονάδα του ΑΕΠ σε σχέση με το χαμηλό του 2009.

Αυτή η τάση αντιστροφής καταδεικνύει με τρόπο αδιαμφισβήτητο:

Πρώτον, ότι οι υφεσιακές πολιτικές, που δυστυχώς τα 2 τελευταία χρόνια εφαρμόζονται, είναι πρόδηλα λανθασμένες καθώς υπονομεύουν και αντιστρατεύονται το στόχο της αναπτυξιακής προοπτικής του Τομέα.

Δεύτερον, ότι στις παρούσες κοινωνικοοικονομικές συγκυρίες, η Γεωργία και η Κτηνοτροφία θα μπορούσαν να αποτελέσουν διέξοδο για σημαντικό μέρος του πληθυσμού της χώρας, που μαστίζεται από την ανεργία και την οικονομική δυσπραγία, ενισχύοντας την οικονομία αλλά και την κοινωνική συνοχή. Με την ανάσχεση της αστυφιλίας και την ενίσχυση της αποκέντρωσης διέξοδο όμως θα μπορούσαν να αποτελέσουν και για την οικονομική ενδυνάμωση και σταθεροποίηση της χώρας.

Η ραγδαία πτώση του εθνικού μας ΑΕΠ κατά 25% τα τελευταία χρόνια στο επίπεδο των 178 δισ. ευρώ, είναι διεθνώς παραδεκτό ότι επιβάλλει τη δημιουργία υψηλών, θετικών ρυθμών ανάπτυξης και πλούτο περίπου 20 δισ. ευρώ σε ετήσια βάση, για τα επόμενα 5 χρόνια, προκειμένου η χώρα να μπορέσει να σταθεροποιηθεί και ακολούθως να εξέλθει της κρίσης. Σε αυτή την κατεύθυνση, η γεωργία και η κτηνοτροφία μπορούν να συμβάλουν αποφασιστικά. Εισφέροντας περίπου το 50% του επιδιωκόμενου πλούτου των 20 δισ. ευρώ σε ετήσια βάση. Η αύξηση της παραγωγής κατά 50% και της μεταποίησης κατά 35% θα εισφέρουν 8,5 δισ. σε ετήσια βάση κατά μέσο όρο. Ενώ η βέλτιστη αξιοποίηση των κοινοτικών χρηματοδοτικών εργαλείων το υπόλοιπο 1,5 δισ. ευρώ.

Στην πρόκληση της απελευθέρωσης της δυναμικής του αγροτοκτηνοτροφικού τομέα, η ΝΔ απαντά με συγκεκριμένες δεσμεύσεις. Δεσμεύσεις άμεσων και μεσοπρόθεσμων μέτρων, σε επίπεδο οικονομικό, θεσμικό και οργανωτικό, για τη δημιουργία του απαιτούμενου αναπτυξιακού αποτυπώματος. Δεσμεύσεις για πολιτικές ελάφρυνσης των δυσβάσταχτων φορολογικών και ασφαλιστικών υποχρεώσεων και μείωσης του κόστους παραγωγής, Δεσμεύσεις για Πολιτικές ενίσχυσης της ανταγωνιστικότητας και μετάβασης σε ένα νέο πρότυπο αγροτικής επιχειρηματικότητας, με ισχυρούς, ανταγωνιστικούς επαγγελματίες – αγρότες και συνεταιριστικούς φορείς.

Ήδη από την ΔΕΘ του προηγούμενου Σεπτεμβρίου, ο Πρόεδρός μας είχε ρητά δεσμευθεί, στο πλαίσιο της Συμφωνίας Αλήθειας με τους πολίτες, ότι η ΝΔ θα επαναφέρει τον Φ.Π.Α. στα αγροτικά εφόδια από το 24% στο 13%. Ότι θα καταργήσουμε τον φόρο στο κρασί. Ότι θα μειώσουμε τον ΕΝΦΙΑ κατά 30% σε δύο χρόνια. Ότι θα μειώσουμε τον φόρο των επιχειρήσεων, άρα και των αγροτικών, από το 29% στο 20%.

Για το νέο πρότυπο αγροτικής επιχειρηματικότητας, η ΝΔ προτάσσει 9 συγκεκριμένες θεσμικές δράσεις και στόχους, που ασφαλώς δεν εξαντλούν αλλά αποτελούν μέρος του Προγράμματος της ΝΔ για την αγροτική πολιτική. Σημείο «κλειδί», η βέλτιστη αξιοποίηση των χρηματοδοτικών εργαλείων της Ε.Ε. Με έμφαση, τόσο στην ποιοτική – στρατηγική στόχευσή του ΠΑΑ 2014-2020, του αγροτικού δηλαδή ΕΣΠΑ, όσο και στη χρονική επιτάχυνση των απορροφήσεων του, που σήμερα δυστυχώς, με απόλυτη ευθύνη της Κυβέρνησης ΣΥΡΙΖΑ - ΑΝΕΛ, είναι σχεδόν μηδενικές.

Είναι λυπηρό, 2 χρόνια τώρα, πολύτιμα κοινοτικά χρήματα του Προγράμματος Αγροτικής Ανάπτυξης 2014-2020, ύψους 4,7 δισ. ευρώ – 6 δισ. με την εθνική συμμετοχή – να μένουν ουσιαστικά αναπορρόφητα. Ουραγός η χώρα μας στην Ευρώπη των 27, μέχρι το 3ο τρίμηνο του 2016 με 9,33%, στην απορρόφηση των κονδυλίων του 2ου Πυλώνα (πολύ κάτω από τον ευρωπαϊκό μέσο όρο του 12,42%). Και ελλοχεύει ο κίνδυνος να χαθούν αυτά τα πολύτιμα κονδύλια, λόγω της αυστηροποίησης του νέου Προγράμματος, ως προς τον χρόνο απορρόφησης.

Και δεν είναι απλά ο χαμηλός ρυθμός απορρόφησης. Είναι ανησυχητικό ότι η Κυβέρνηση εξαντλείται απλά σε καταβολή κοινοτικών κονδυλίων επιδοματικού χαρακτήρα, με τρόπο μάλιστα τυχοδιωκτικό και κοντόφθαλμο, ξοδεύοντας εμπροσθοβαρώς κονδύλια αναγκαία μέχρι το τέλος του Προγράμματος. Μόλις το 3,80% των πληρωμών αφορά καινούργια μέτρα και δυστυχώς, στην πρώτη τροποποίηση του ΠΑΑ η ηγεσία του Υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης επιλέγει να «φορτώσει» επιπλέον χρήματα στις ανειλημμένες υποχρεώσεις των 902 εκ. Ευρώ αγγίζοντας το 1.246 δισ. ευρώ.

Η ίδια απαράδεκτη κατάσταση και όσον αφορά στο Επιχειρησιακό Πρόγραμμα Αλιείας και Θάλασσας (ΕΠΑΛΘ) 2014-2020, του ΕΣΠΑ δηλαδή της Αλιείας, η απορρόφηση του οποίου αγγίζει μόλις το 1% καθώς μόνο 2,7 εκατ. ευρώ από τα περίπου 101 εκατ. ευρώ, που θα πρέπει να απορροφηθούν μέχρι τον Δεκέμβριο του 2018 έχουν δυστυχώς μέχρι σήμερα απορροφηθεί καθιστώντας σχεδόν ανέφικτη την έγκαιρη διάθεση του υπολοίπου ποσού σε έναν τομέα με μεγάλη κοινωνικοοικονομική βαρύτητα, όπως η Αλιεία, που εξαρτά πάνω από 30.000 θέσεις εργασίας.

Βέλτιστη αξιοποίηση των χρηματοδοτικών εργαλείων αποτελεί και η αξιοποίηση των χαμένων ευκαιριών του «Πακέτου Juncker» για τον αγροδιατροφικό τομέα, που, ιδιαίτερα σε μια εποχή διαπιστωμένης έλλειψης ρευστότητας, ευνοεί τη δανειακή χρηματοδότηση της ίδιας συμμετοχής των αγροτών – επενδυτών, τόσο της πρωτογενούς παραγωγής όσο και της εμπορίας – μεταποίησης.

Στόχος μας είναι η βελτίωση της ανταγωνιστικότητας των παραγόμενων προϊόντων μέσω επενδύσεων και μέσω της αγροτικής εκπαίδευσης και καινοτομίας. Με έμφαση στους τομείς που υπολείπαστε. Στην ανάπτυξη των υποδομών, τόσο υλικοτεχνικών (κτήρια, εγκαταστάσεις) όσο και διαδικαστικών (μεταφορές, logistics). Υποδομές, που μειώνουν το κόστος παραγωγής, γλυτώνουν αξία προϊόντος, δημιουργούν συνθήκες για επίτευξη καλύτερων εμπορικών τιμών και βεβαίως ενισχύουν με υποδομές μεταποίησης την προστιθέμενη αξία του προϊόντος.

Το γεγονός ότι η χώρα μας έχει τον χαμηλότερο δείκτη προστιθέμενης αξίας στην ΕΕ με μόλις 0,6%

καταδεικνύει την ανάγκη να εστιάσουμε προς αυτή την κατεύθυνση. Και όταν μιλάμε για προστιθέμενη αξία, η συμβολή της καινοτομίας είναι αναντίρρητη. Και αποτελούσε πράγματι θετική πολιτική, η δέσμευση 110 εκατ. ευρώ στο σχεδιασμό του ΠΑΑ 2014-2020 για δράσεις καινοτομίας, συνεργασίας και συνεργειών (βλ. clusters), που δυστυχώς, όπως το σύνολο σχεδόν του προγράμματος, μένει μέχρι σήμερα αναξιοποίητη. Όπως αναντίρρητη είναι και η συμβολή της αγροτικής εκπαίδευσης. Ενθαρρύνουμε λοιπόν, οργανώνουμε και υλοποιούμε ταχύτατα το Μέτρο 2 του νέου ΠΑΑ που αφορά τους Γεωργικούς Συμβούλους, που επί δικής μας διακυβέρνησης εισαγάγαμε, γιατί πιστεύουμε ότι η εκπαίδευση των αγροτών/κτηνοτρόφων είναι το “κλειδί” της ανάπτυξης της χώρας, χωρίς εμμονές και διαχωρισμούς δημόσιου και ιδιωτικού τομέα, με αξιοπιστία και διαφάνεια.

Πρωτεύουσα δράση στην ενίσχυση της αγροτικής επιχειρηματικότητας, έχει για την ΝΔ η σύσταση ομάδων και οργανώσεων παραγωγών ανά προϊόν. Έτσι, οι αγρότες/κτηνοτρόφοι και οι οργανώσεις τους θα είναι επιλέξιμοι στα προγράμματα του νέου ΠΑΑ 2014-2020. Σήμερα, το ποσοστό των επαγγελματιών συνεταιρισμένων αγροτών είναι 22% κάτι που είναι απόλυτα αντιαναπτυξιακό. Οφείλουμε να σταθεροποιήσουμε και να διπλασιάσουμε αυτό το ποσοστό τα επόμενα χρόνια με έξυπνο σχεδιασμό, που θα συνδυάζει αναπτυξιακά και φορολογικά κίνητρα.

Ισχυρές οργανώσεις παραγωγών, διεπαγγελματικές οργανώσεις, συλλογικά επενδυτικά και εμπορικά σχήματα. Μία σύγχρονη απάντηση, μια νέα προοπτική στην αξία των υγιών συνεταιριστικών οργανώσεων με ιδιωτικοοικονομικά κριτήρια. Με ωφέλειες στις οικονομίες κλίμακος, καθώς θα προμηθεύονται όλοι μαζί τις εισροές που απαιτούνται για την παραγωγή (μηχανικός εξοπλισμός, φάρμακα, λιπάσματα, σπόροι, υλικά κλπ), με ωφέλειες στην οργανωμένη καθετοποιημένη παραγωγή και στην ισχυροποίηση της διαπραγματευτικής δύναμης στη διάθεση των προϊόντων. Ωφέλειες από την extra πρωμοδότηση της κοινοτικής ενίσχυσης κατά 20% και την κατά προτεραιότητα εξέταση του φακέλου. Ιδιαίτερα για τις διεπαγγελματικές οργανώσεις, η συμμετοχή όλης της προϊόντικής και παραγωγικής αλυσίδας στο ίδιο “τραπέζι” (έμποροι, μεταποιητές, παραγωγοί κλπ) θα δημιουργήσει συνέργειες, συμφωνίες, κοινούς τρόπους εμπορίας και επιχειρηματικά / επενδυτικά σχήματα, που είναι απαραίτητα για την ανάπτυξη κάθε στρατηγικού προϊόντος. Η περίπτωση της φέτας στη Συμφωνία CETA κατέδειξε την έλλειψη ισχυρής διεπαγγελματικής τυριού σε ανάλογες διαπραγματεύσεις.

Δημιουργούμε Εθνικό Αγροτικό Επιμελητήριο κατά τα πρότυπα της Γαλλίας, με σχέδιο νόμου. Σκοπός του Επιμελητηρίου είναι να αναλάβει τον θεσμικό ρόλο της εκπροσώπησης των παραγωγών, συνδιαλεγόμενο επίσημα με την κρατική αρχή, μεγιστοποιώντας τη συνεργασία και τη διαβούλευση της Πολιτείας με τους παραγωγούς.

Εξίσου μεγάλης σημασίας, η σύνδεση της αγροτικής παραγωγής με άλλους κλάδους της ελληνικής οικονομίας, όπως η εστίαση, η βιομηχανία καλλυντικών και φαρμακευτικών φυτών, η χημική βιομηχανία, η βιομηχανία τροφίμων. Κυρίως όμως ο Τουρισμός. Η διάθεση των αγροτικών μας προϊόντων σε μία έτοιμη αγορά και ζήτηση 22 εκατ. τουριστών κάθε χρόνο, θα έλυσε το πρόβλημα της διάθεσης των προϊόντων και θα αποτελούσε τον καλύτερο πρεσβευτή στην ενίσχυση του branding των μοναδικών μας προϊόντων.

Προγραμματική μας προτεραιότητα η ανάδειξη του διαφορικού μας πλεονεκτήματος στην ελληνική ορεινή κτηνοτροφία αιγοπροβάτων, με διπλή στόχευση: Κοινωνική, ως πολιτική ενδυνάμωσης του κοινωνικού ιστού απομακρυσμένων περιοχών. Οικονομική, ως πολιτική αξιοποίησης της δυναμικής, που έχουν εμβληματικά μας προϊόντα, όπως το γάλα, το κρέας και η φέτα.

Κυρίες και Κύριοι,

Παρά τις δύσκολες και αντίξοες συνθήκες που βιώνουμε, ο πρωτογενής τομέας διατηρεί ακόμη ευτυχώς, μια σημαντική αντίσταση με προοπτικές για ανάκαμψη. Και με την υιοθέτηση ενός νέου, εκσυγχρονισμένου παραγωγικού μοντέλου, μπορεί, με εφόδια την αξιοποίηση των πολλαπλών συγκριτικών πλεονεκτημάτων της ελληνικής γης, του μοναδικού βιοκλίματος της χώρας μας και της διαχρονικής εμπειρίας του ανθρώπινου δυναμικού της ελληνικής γεωργίας, να αντιμετωπίσει τις νέες προκλήσεις που διαμορφώνονται.